

-2 To oppose, resist. -3 To besiege (as a city). -4 To press or squeeze together, compress, pinch; कण्ठे पीडयन् Mk. 9; लभेत सिकतासु तैलमपि यत्नतः पीडयन् Bh. 2. 5; दशन-पीडिताधरा R. 19. 35. -5 To suppress, destroy; आत्मन्यन्तर्दधे भूयः कालं कालेन पीडयन् Ms. 1. 51. -6 To neglect. -7 To cover with anything inauspicious. -8 To eclipse. -9 To overpower. -10 To break, violate. -11 To take away, remove. -12 To stir, agitate. -13 To cover, wrap. -14 To leave away, give up; श्रुतिसमधिकमुच्चैः पञ्चमं पीडयन्तः Śi. 11. 1.

पीडकः An oppressor.

पीडनम् [पीड् भावे ल्युट्] 1 Paining, distressing, oppressing, inflicting pain; Ms. 9. 299; प्रजापीडनसंतापात् समुद्भूतो हुताशनः । राज्ञः श्रियं कुलं प्राणान्नादग्ध्वा विनिर्वर्ते ॥ Pt. 1. 345; पीडनवर्गः N. of a chapter in Kau. A. (8. 4). -2 (a) Squeezing; pressing; Rām. 7. 16. 29; दोर्वल्लिबन्ध-निबिडस्तनपीडनानि GHt. 10; दन्तोष्ठपीडनखक्षतरकसिकाम् Ch. P. 44. (b) Pressure; ममातिदृढपीडनैरपि न तृप्तिरालिङ्गनैः Mā. 9. 38. -3 An instrument for pressing. -4 Taking, holding, seizing, as in करपीडन or पाणिपीडन q. v. -5 Laying waste, devastation. -6 Threshing corn. -7 An eclipse; as in ग्रहपीडन q. v. शशिदिवाकरयोर्ग्रहपीडनम् Bh. 2. 91. -8 Suppressing sounds, a fault in the pronunciation of vowels.

पीडा [पीड् भावे भिदा० अङ्] Pain, trouble, suffering, annoyance, molestation, agony; आश्रमपीडा R. 1. 37 'disturbance', 71; मदनं, दारिद्र्यं &c. -2 Injury, damage, harm; मूढग्राहेणात्मनो यत् पीडया क्रियते तपः Bg. 17. 19; Ms. 7. 169. -3 Devastation, laying waste. -4 Violation, infringement. -5 Restriction. -6 Pity, compassion. -7 Eclipse. -8 A chaplet, garland for the head. -9 The *Sarala* tree. -10 A basket. -Comp. -कर a. troublesome, painful. -करणम् torturing. -गृहम् house of correction. -भाज् a. showing wavy marks of pressure. -स्थानम् (In astrol.) inauspicious distance (of a planet).

पीडित p. p. [पीड्-क्त] 1 Pained, harassed, tormented, oppressed, pinched. -2 Squeezed, pressed; गाढालिङ्गनसङ्गपीडितमुखम् (स्तनम्) Mu. 2. 12. -3 Espoused, held, seized; न प्रमाणीकृतः पाणिर्बाल्ये बालेन पीडितः U. 7. 5. -4 Violated, broken. -5 Laid waste, devastated. -6 Eclipsed. -7 Bound, tied. -तम् 1 Paining, injuring, harassing. -2 A particular mode of sexual enjoyment. -तम् ind. Fast, closely, firmly.

पीत a. [पा-कर्मणि क्] 1 Drunk, quaffed; वनाय पीतप्रतिबद्धवत्सां (गां मुमोच) R. 2. 1. -2 Steeped, soaked in, filled or saturated with. -3 Absorbed, drunk up, evaporated; रविपीतजला तपात्यये पुनरोधेन हि युज्यते नदी Ku. 4. 44. -4 Watered, sprinkled with water; पातुं न प्रथमं व्यवस्यति जलं युष्मास्वपीतेषु या S. 4. 9. -5 Yellow; विशुभ्रभारचितपीतपटोत्तरीयः Mk. 5. 2. -तः 1 Yellow colour. -2 Topaz. -3 Safflower. -4 A yellow pigment prepared

from cow's urine. -तम् 1 Gold. -2 Yellow orpiment. -Comp. -अब्धिः an epithet of Agastya. -अम्बरः 1 an epithet of Viṣṇu; इति निगदितः प्रीतः पीताम्बरोपि तथाऽकरोत् Git. 12. -2 an actor. -3 a religious mendicant wearing yellow garments. -अरुण a. yellowish-red. (-णः) the middle of day-break. -अश्मन् m. topaz. -कदली a species of banana (स्वर्णकदली). -कन्दम् the carrot. -कावेरम् 1 saffron. -2 brass. -काष्ठम् yellow sanders. -कीलका The N. of a tree (*senna*). -कुष्ठः yellow leprosy; भगिनीगमने चैव पीतकुष्ठः प्रजायते । -कोशः a. one who has ratified a treaty by drinking from a cup; Raja. T. -गन्धम् yellow sandal. -चन्दनम् 1 a species of sandal-wood. -2 saffron. -3 turmeric. -चम्पकः a lamp. -तुण्डः a *Kāraṇḍava* bird. -दारु n. a kind of pine or *Sarala* tree. -दुग्धा 1 a milch cow. -2 a cow whose milk has been pledged. -3 a cow tied up to be milked. -द्वुः the *Sarala* tree. -निद्र a. immersed in slumber. -नील a. green. (-लः) the green colour. -पादा a kind of bird (Mar. पैना). -पुष्पः N. of several plants, चम्पक, कर्णिकार &c. -मणिः a topaz. -माक्षिकम् a kind of mineral substance. -मारुतः a kind of snake. -मूलकम् the carrot. -यूथी yellow jasmine. -रक्त a. yellowish-red, orange-coloured. (-रक्तम्) a kind of yellow gem, the topaz. -रागः 1 the yellow colour. -2 wax. -3 the fibres of a lotus. -लोहम् brass. -वालुका turmeric. -वासस् m. an epithet of Kṛiṣṇa or an Avatāra of Viṣṇu; ... पद्माक्षं पीतवाससं स्तुवन्ति नामभिर्दिव्यैः न ते संसारिणो नराः Rāmaraṅgā 25. -शोणित a. bloody (a sword). -सारः 1 the topaz. -2 the sandal tree. (-रम्) yellow sandal-wood. -सारि n. antimony. -स्कन्धः a hog. -स्फटिकः the topaz. -स्फोटः the itch or scab. -हरित a. yellowish-green.

पीतक a. Yellow. -कः The *Aśoka* tree. -कम् 1 Yellow orpiment. -2 Brass. -3 Saffron. -4 Honey. -5 Aloe-wood. -6 Sandal-wood. -7 Yellow sandal.

पीतनः 1 A species of fig-tree (waved-leaf). -2 The hog-plum tree. -नम् 1 Yellow orpiment -2 Saffron. -3 The *Sarala* tree.

पीतल a. Yellow. -लः The yellow colour. -लम् Brass.

पीतलकम् Brass.

पीतिः A horse. -f. 1 Draught, drinking. -2 A tavern. -3 The proboscis of an elephant. -4 Going. -5 Protection (Ved).

पीतिन् m. A horse.

पीतिका 1 Saffron. -2 Turmeric. -3 Yellow jasmine.

पीतुः 1 The sun. -2 Fire -3 The chief elephant of a herd.

पीथः 1 The sun. -2 Time. -3 Fire. -4 Protection. -5 Drink; यस्याध्वरे भगवानध्वरात्मा मघोनि माद्ययुरुसोमपीथे Bhāg. 5. 15. 12. -थम् 1 Water. -2 Ghee.